

PATVIRTINTA

Marijampolės vaikų lopšelio-darželio „Vaivorykštė“
direktorius 2022 m. spalio 13 d.
įsakymu Nr. V – 182

PRIEŠMOKYKLINIO UGDYMO TVARKOS APRAŠAS

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Priešmokyklinio ugdymo tvarkos aprašas (toliau – Tvarkos aprašas) parengtas vadovaujantis Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro 2013 m. lapkričio 21 d. įsakymu Nr. 1106, 2016 m. liepos 22 d. įsakymo Nr.-674 redakcija, 2021 m. gruodžio 27 d. įsakymo Nr. V-2303 redakcija, 2022 m. rugpjūčio 24 d. įsakymu Nr. V-1269, „Dėl priešmokyklinio, pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo bendrųjų programų patvirtinimo“.

2. Tvarkos aprašas nustato bendruosius priešmokyklinio ugdymo reikalavimus Marijampolės vaikų lopšelyje-darželyje „Vaivorykštė“ (toliau lopšelis-darželis), priešmokyklinio ugdymo organizavimą ir finansavimą. Priešmokyklinį ugdymą vykdo lopšelis-darželis pagal vienerių metų priešmokyklinio ugdymo bendrąją programą (toliau - Programa).

3. Mokslo metai prasideda rugsėjo 1 d., baigiasi rugpjūčio 31 d. Mokslo ir žinių dienos sutapus su poilsio diena, mokslo metų pradžia, mokyklos sprendimu, gali būti nukeliama į artimiausią darbo dieną po poilsio dienos.

4. Tvarkos apraše vartojamos sąvokos apibrėžtos Lietuvos Respublikos švietimo įstatyme (toliau – Švietimo įstatymas).

II SKYRIUS BENDRIEJI PRIEŠMOKYKLINIO UGDYMO REIKALAVIMAI

5. Priešmokyklinis ugdymas:

5.1. pradedamas teikti vaikui, kai tais kalendoriniais metais jam sueina 6 metai;

5.2. pradedamas teikti vaikui, kai tais kalendoriniais metais iki balandžio 30 dienos jam sueina 5 metai;

5.3. gali būti pradedamas teikti vaikui, kai jam tais kalendoriniais metais 5 metai sueina iki rugsėjo 1 dienos, švietimo, mokslo ir sporto ministro nustatyta tvarka įvertinus vaiko ugdymo ir ugdymosi poreikius, pažangą;

5.4. tėvai (globėjai) turi teisę kreiptis į pedagoginę psichologinę tarnybą arba švietimo pagalbos tarnybą (toliau kartu – Tarnyba), kurios aptarnavimo teritorijoje yra švietimo teikėjas, dėl 5 metų vaiko brandumo ugdytis pagal priešmokyklinio ugdymo programą vertinimo. Rekomenduojama kreiptis ne anksčiau nei vaikui sueina 4 metai 8 mėnesiai (atsižvelgiant į vaiko brandumo mokyklai įvertinimo testo taikymo galimybes). Tarnyba ne vėliau kaip per 20 darbo dienų nuo kreipimosi dienos pateikia rekomendacijas tėvams (globėjams) dėl vaiko pasirengimo mokytis;

5.5. vykdomas pagal Programą, kurios minimali trukmė per metus yra:

5.5.1. 640 valandų per metus;

5.5.2. 160 valandų per metus, jei gydytojų konsultacinė komisija (toliau – GKK) vaikui yra paskyrusi ugdymą namie 12 mėnesių;

5.5.3. 5 valandos per savaitę, jei GKK vaikui yra paskyrusi ugdymą namie ne trumpiau kaip 1 mėnesį;

5.5.4. 5 valandos per savaitę vaikui, sergančiam įvairiomis ligomis, besigydančiam medicininės reabilitacijos ir sanatorinio gydymo sveikatos priežiūros įstaigoje;

5.6. švietimo, mokslo ir sporto ministro nustatytais atvejais ir tvarka įvertinus vaiko ugdymo ir ugdymosi poreikius, pažangą, priešmokyklinis ugdymas gali trukti dvejus metus.

6. Dėl vaiko mokymo namie vienas iš tėvų (globėjų) prašymą teikia lopšelio-darželio vadovui. Prie prašymo pridedama GKK pažyma. Vaiko ugdymas namie per tris darbo dienas įforminamas lopšelio-darželio vadovo įsakymu.

7. Priešmokyklinio ugdymo organizavimo forma yra priešmokyklinio ugdymo grupė (toliau – Grupė).

8. Pagal Programą vaikas gali būti ugdomas (ugdytis) šeimoje. Vaikų ugdymą (ugdymąsi) šeimoje tėvams (globėjams) organizuoja ikimokyklinio ugdymo įstaiga, kurios nuostatuose įteisintas pavienio mokymosi forma ugdymosi šeimoje mokymo proceso organizavimo būdas.

9. Lopšelis-darželis kiekvienais metais parengia priešmokyklinio ugdymo organizavimo modelį ir pateikia savivaldybei.

10. Lopšelis-darželis, atsižvelgdamas į tėvų (globėjų) poreikius ir galimybes, su tėvais (globėjais) aptaria ir pasirašo mokymo sutartį, kurioje nurodoma: mokymo sutarties šalys, ugdymo Programa, jos pradžios ir pabaigos laikas, šalių įsipareigojimai, įtraukiant teises ir pareigas, sutarties keitimo, nutraukimo pagrindai, padariniai ir kitos nuostatos, neprieštaraujančios kitiems teisės aktams.

11. Vaikų tėvai (globėjai) privalo užtikrinti vaiko punctualumą, reguliarių lopšelio-darželio lankymą (jei vaikas negali atvykti į lopšeli-darželį, nedelsiant turi informuoti mokytoją) ir kitų mokymo sutartyje nurodytų pareigų vykdymą.

12. Vaiko lankomumas yra žymimas elektroniniame grupės dienyne.

13. Programą įgyvendina priešmokyklinio ugdymo mokytojas, meninio ugdymo mokytoja, neformaliojo ugdymo mokytoja plaukimui, teikiama socialinio pedagogo, logopedo pagalba.

14. Vaikui, kuriam nustatyti specialieji ugdymosi poreikiai, Programą pritaiko Grupėje dirbantis priešmokyklinio ugdymo pedagogas (-ai) kartu su lopšelio-darželio vaiko gerovės komisija, ir tėvais (globėjais).

15. Grupėje, kurioje, pritaikius Programą, ugdomi ir vaikai, turintys vidutinių, didelių ir (ar) labai didelių specialiųjų ugdymosi poreikių, privalo dirbti priešmokyklinio ugdymo pedagogas ir mokytojo padėjėjas, teikiantis specialiąją pagalbą.

16. Grupėje vaikų skaičius negali viršyti pagal amžiaus grupes Lietuvos higienos normoje HN 75:2016 nurodyto vaikų skaičiaus.

17. Programos įgyvendinimo laikotarpiu vaikų ugdomų pagal priešmokyklinio ugdymo programą, atostogos nustatomos pagal bendrojo ugdymo mokykloms nustatytą mokinių atostogų laiką ir tėvų (globėjų) poreikius.

III SKYRIUS PRIEŠMOKYKLINIO UGDYMO ORGANIZAVIMAS

18. Lopšelis-darželis:

18.1. informuoja tėvus (globėjus) apie priešmokyklinio ugdymo organizavimą lopšelyje-darželyje;

18.2. po mokymo sutarties pasirašymo vaiką įregistruoja Mokinių registre nurodant pirmąją mokinio ugdymosi dieną. Iš Mokinių registre sukauptų duomenų – mokinio vardas ir pavardė; asmens kodas; atvykimo data (pirmoji mokinio ugdymosi diena); namų adresas; grupė, į kurią mokinys atvyko; grupė, kurioje mokinys ugdomi – automatinio būdu formuojamas, išspausdinamas ir sudaromas Mokinių abėcėlinis žurnalas;

18.3. įsakymų ugdytinių klausimais registracijos žurnale įrašomi duomenys apie tais mokslo metais išvykusius ir atvykusius mokinius;

18.4. nustato ugdomosios veiklos planavimo, pasiekimų vertinimo formą, ir jų parengimo terminus;

18.5. pateikia mokyklai, vykdančiai pradinio ugdymo programą, ar kitam švietimo teikėjui, kuris vykdys pradinio ugdymo programą, priešmokyklinio ugdymo mokytojo (-ų), (švietimo pagalbos specialisto (-ų), jeigu buvo teikta pagalba), rekomendaciją, parengtą pagal Tvarkos aprašo priede pateiktą formą (toliau – Rekomendacija). Rekomendacija turi būti pasirašyta priešmokyklinio ugdymo mokytojo (-ų) ir patvirtinta lopšelio-darželio vadovo;

19. Priešmokyklinio ugdymo mokytojas dirbantis grupėje:

19.1. organizuoja ugdomąją veiklą pagal Programą, atsižvelgdamas į patvirtinto Modelio ypatumus, individualius vaikų poreikius. Nepriklausomai nuo Modelio, priešmokyklinio ugdymo procesas yra vientisas, neskaidomas į atskiras sritis (atskirus dalykus) ir vyksta integruotai visą Modelyje nustatytą laiką;

19.2. siekdamas dermės ir ugdymo tęstinumo tarp priešmokyklinio ir pradinio ugdymo programų, yra susipažinęs su pirmos klasės ugdymo programos nuostatomis, skirtomis pirmai klasei;

19.3. vertina vaikų pažangą ir pasiekimus vadovaudamasis Programa;

19.4. per 4 savaites nuo Programos pradžios atlieka vaikų pirminį pasiekimų vertinimą ir aptaria jį su tėvais (globėjais);

19.5. pagal lopšelio-darželio nustatytą formą vaikų pasiekimus fiksuoja vaiko pasiekimų vertinimo apraše, elektroniniame dienyne „Mūsų darželis“.

19.6. įgyvendinęs Programą, atlieka vaikų galutinį pasiekimų vertinimą, aptaria jį su tėvais (globėjais) ir parengia Rekomendaciją pagal Tvarkos aprašo priede nustatytą formą;

19.7. vaiko, turinčio specialiųjų ugdymosi poreikių, pasiekimus vertina kartu su lopšelio-darželio vaiko gerovės komisija, aptaria su tėvais (globėjais) ir parengia Rekomendaciją, skirtą mokyklai, vykdančiai pradinio ugdymo programą, ar kitam švietimo teikėjui, kuris vykdys pradinio ugdymo programą, ir mokyklos vaiko gerovės komisijai;

19.8. vaikų pažangą Programos įgyvendinimo laikotarpiu vertina nuolat, pasirinkdamas vertinimo būdus ir metodus;

19.9. atlieka kitus darbus, nurodytus jo pareigybės aprašyme, patvirtintame lopšelio-darželio direktoriaus įsakymu.

20. Ugdymas namie organizuojamas laikantis ugdymo proceso organizavimo higienos reikalavimų, atsižvelgiant į vaiko sveikatos būklę ir organizmo funkcines galimybes, lopšelio-darželio vadovo patvirtintą ir su vienu iš mokinio tėvų (globėjų) suderintą individualų ugdymo tvarkaraštį, bet ne mažiau kaip 2 kartus per savaitę.

21. Priešmokyklinio ugdymo mokytojas ar vadovaujantis ugdantis vaiką namie vaikų pažangą vertina nuolat, pasirinkdamas vertinimo būdus ir metodus, vaikų pasiekimus fiksuoja vaiko pasiekimų apraše, aplanke, skaitmeninėse laikmenose ar kt. Ne rečiau kaip kartą per lopšelio-darželio nustatytą ugdymo laikotarpį namie ugdomo vaiko ugdymo rezultatus aptaria kartu su tėvais (globėjais) ir lopšelio-darželio vaiko gerovės komisija.

IV. SKYRIUS

PRIEŠMOKYKLINIO UGDYMO ORGANIZAVIMAS KARANTINO, EKSTREMALIOS SITUACIJOS, EKSTREMALIAUS ĮVYKIO AR ĮVYKIO, KELIANČIO PAVOJŲ VAIKŲ SVEIKATAI IR GYVYBEI, LAIKOTARPIU ARBA ESANT APLINKYBĖMS LOPŠELYJE-DARŽELYJE, DĖL KURIŲ UGDYMO PROCESAS NEGALI BŪTI ORGANIZUOJAMAS KASDIENIU MOKYMO PROCESO ORGANIZAVIMO BŪDU

22. Karantino, ekstremalios situacijos, ekstremalaus įvykio ar įvykio (ekstremali temperatūra, gaisras, potvynis, pūga ir kt.), keliančio pavojų vaikų sveikatai ir gyvybei (toliau – ypatingos aplinkybės) laikotarpiu arba esant aplinkybėms lopšelyje-darželyje, dėl kurių priešmokyklinis ugdymas negali būti organizuojamas Grupėje (vyksta remonto darbai ir kt.). ugdymo procesas gali būti koreguojamas arba laikinai stabdomas, arba organizuojamas nuotoliniu mokymo proceso organizavimo būdu (toliau – nuotolinis mokymo būdas).

23. Vadovas numato ugdymo organizavimo gaires dėl ugdymo ypatingų aplinkybių laikotarpiu ar esant aplinkybėms lopšelyje-darželyje, dėl kurių ugdymo procesas negali būti organizuojamas kasdieniu ugdymo būdu Grupėje (vyksta remonto darbai ir kt.). Ugdymo organizavimo gairės rengiamos vadovaujantis šio skyriaus nuostatomis ir tvirtinamos lopšelio-darželio vadovo.

24. Lopšelio-darželio vadovas, nesant valstybės, savivaldybės lygio sprendimų dėl ugdymo proceso organizavimo esant ypatingoms aplinkybėms ar esant aplinkybėms lopšelyje-darželyje, dėl

kurių ugdymo procesas negali būti organizuojamas kasdieniu mokymo proceso organizavimo būdu, gali priimti sprendimus:

24.1. laikinai koreguoti ugdymo proceso įgyvendinimą:

24.1.1. keisti nustatytą ugdymo trukmę;

24.1.2. keisti nustatytą ugdymo pradžios ir pabaigos laiką;

24.1.3. ugdymo procesą perkelti į kitas aplinkas;

24.1.4. priimti kitus aktualius ugdymo proceso ir vidaus bei darbo tvarkos (pvz., dėl veido kaukių dėvėjimo ir pan.) organizavimo sprendimus, mažinančius / šalinančius pavojų vaikų sveikatai ir gyvybei;

24.2. laikinai stabdyti ugdymo procesą, kai dėl susidariusių aplinkybių lopšelio-darželio aplinkoje nėra galimybės jo koreguoti ar tęsti ugdymo procesą Grupėje kasdieniu mokymo proceso organizavimo būdu nei nuotoliniu mokymo būdu, pvz., sutrikus elektros tinklų tiekimui ir kt. Ugdymo procesas lopšelio-darželio vadovo sprendimu gali būti laikinai stabdomas 1–2 darbo dienas. Vadovas sprendimą dėl ugdymo proceso stabdymo raštu derina su lopšelio-darželio – savininko teises ir pareigas įgyvendinančia institucija;

24.3. valstybės, savivaldybės lygiu priėmus sprendimą ugdymą organizuoti nuotoliniu mokymo būdu, lopšelis-darželis:

24.3.1. vadovaujasi lopšelio-darželio parengtomis ugdymo organizavimo gairėmis dėl ugdymo organizavimo ypatingomis aplinkybėmis ar esant aplinkybėms lopšelyje-darželyje, dėl kurių ugdymo procesas negali būti organizuojamas kasdieniu mokymo procesu Grupėje;

24.3.2. vadovaujasi Mokymo nuotoliniu ugdymo proceso organizavimo būdu kriterijų aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro 2020 m. liepos 2 d. įsakymu Nr. V-1006 „Dėl Mokymo nuotoliniu ugdymo proceso organizavimo būdu kriterijų aprašo patvirtinimo“, rekomendacijomis dėl priešmokyklinio ugdymo organizavimo;

24.3.3. įvertina, ar visi vaikai gali dalyvauti ugdymo procese ne Grupėje, susitarti dėl galimų šios problemos sprendimo būdų, pasirinkimo alternatyvų, galimos pagalbos priemonių. Pastebėjus, kad vaiko namuose nėra sąlygų ugdytis, sudaromos sąlygos ugdytis lopšelyje-darželyje, jeigu lopšelyje-darželyje nėra aplinkybių, kurios keltų pavojų vaiko gyvybei ir sveikatai. Nesant galimybių ugdymo proceso organizuoti lopšelis - darželis sprendimus suderina su lopšelio-darželio – savininko teises ir pareigas įgyvendinančia institucija – ugdymo proceso organizavimas laikinai perkeliamas į kitas saugias patalpas;

24.3.4. susitaria su atsakingais darbuotojais dėl vaikų emocinės sveikatos stebėjimo, taip pat vaikų, turinčių specialiųjų ugdymosi poreikių, ugdymo specifikos ir švietimo pagalbos teikimo;

24.3.5. ugdymo procesui numato laiko sinchroniniam ugdymui ir asinchroniniam ugdymui;

24.3.6. pertvarko ugdymo pagal Programą veiklų tvarkaraštį, pritaikydama jį ugdymo procesui organizuoti nuotoliniu mokymo būdu: konkrečios grupės tvarkaraštyje numato sinchroniniam ir asinchroniniam ugdymui skiriamą laiką. Galima nepertraukiamo sinchroninio ugdymo trukmė per dieną – iki 1 val.;

24.3.7. susitaria ir suderina su priešmokyklinio ugdymo pedagogais, meninio ugdymo mokytoju, neformaliojo švietimo mokytoju, pagalbos mokiniui specialistais, ar kt. dėl tarpusavio bendradarbiavimo, ugdymo turinio integracijos, kad asinchroniniu būdu vykdomas ugdymo procesas būtų įvairus ir prasmingas: tikslingas tiesioginio transliavimo internetu ar televizijoje veiklų stebėjimas, užduočių atlikimas ir t. t., atsižvelgiant į vaikų galimybes ir amžiaus ypatumus;

24.3.8. susitaria, kaip bus skiriamos ugdymosi užduotys, kaip pateikiama ugdymui(si) reikalinga medžiaga ar informacija, kada ir koku būdu vaikai kartu su tėvais (globėjais) gali paprašyti mokytojo pagalbos ir paaiškinimų, kiek vaikai turės skirti laiko užduotims atlikti, kaip reguliuojamas jų krūvis, kaip suteikiamas grįžtamasis ryšys vaikams, jų tėvams (globėjams) ir fiksuojami pasiekimai ir pan.;

24.3.9. paskiria atsakingą asmenį (-is), kuris(-ie) teiks bendrąją informaciją apie ugdymosi proceso organizavimo tvarką, švietimo pagalbos teikimą ar komunikuos kitais svarbiais klausimais (pvz., informacinių komunikacinių technologijų perdavimas vaikų tėvams (globėjams), pagalbos teikimas diegiant, naudojantis informacinių technologijų programomis ar pan.) tol, kol neišnyksta

ypatingos aplinkybės ar aplinkybės lopšelyje-darželyje, dėl kurių ugdymo procesas negalėjo būti organizuojamas kasdieniu ugdymo būdu Grupėje. Informacija apie tai skelbiama lopšelio-darželio internetiniame puslapyje;

24.3.10. sudaro planą, kaip pasibaigus ypatingoms aplinkybėms grįžti prie įprasto ugdymo proceso organizavimo.“

V. SKYRIUS BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

25. Priešmokyklinio ugdymo pedagogas ugdymą pagal Programą vykdo vadovaudamasis Lietuvos Respublikos švietimo įstatymu ir šio tvarkos aprašo nuostatomis.

26. Programa finansuojama iš valstybės biudžeto, vadovaujantis Mokymo lėšų apskaičiavimo, paskirstymo ir panaudojimo tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2018 m. liepos 11 d. nutarimu Nr. 679 „Dėl Mokymo lėšų apskaičiavimo, paskirstymo ir panaudojimo tvarkos aprašo patvirtinimo“, savivaldybių biudžetų, rėmėjų ir kitomis lėšomis“.
